

Regelbunden tillsyn i Lofthammars skola

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1–6

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Västerviks kommun och besökt Lofthammars skola den 15 oktober 2008. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Den regelbundna tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns i separata material och på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

På de punkter där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har huvudmannen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 26 juni 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och skolan, dels den information som samlats in under besöket. I Lofthammars skola intervjuades rektorn, lärare och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Tabell 1: Antal elever på Lofthammars skola

Lofthammars skola	Antal elever
Förskoleklass	4
Grundskola	33

Källa: Uppgifter från skolan, 2009-01-05

Lofthammars skola ligger vid kusten cirka fem mil norr om Västerviks tätort. I skolan finns förskoleklass och grundskola årskurserna 1–6. Eleverna i skolan är indelade i tre basgrupper som består av förskoleklass till årskurs 2, årskurserna 3–4 samt årskurserna 5–6. Stor hänsyn tas dock till elevernas olika förutsättningar när det gäller att placera eleverna i de olika basgrupperna. Rektorn för Lofthammars skola är också rektor för Ukna skola.

I skolan finns även förskoleverksamhet och skolbarnomsorg. Dessa verksamheter granskas på kommunövergripande nivå och beskrivs och bedöms i separata verksamhetsrapporter.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolverket bedömt att åtgärder behövs.

1 Kunskaper

Inom detta granskningsområde behandlas skolans kunskapsresultat och arbetet för att varje elev ska nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger för att eleverna ska nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde granskas:

- om eleverna tillägnar sig kunskaper i enlighet med läroplanens och kursplanernas mål.

Kommentar och bedömning:

Lärarna följer upp resultaten i alla ämnen och rektor har kännedom om måluppfyllelsen i samtliga ämnen. De uppföljningar lärarna gör sammanställs däremot inte. Detta beskrivs och bedöms under avsnittet kvalitetsarbete.

Av intervjuer med lärare och rektor framgår att de flesta elever når målen i samtliga ämnen och de elever som inte når målen är uppmärksammande och adekvata åtgärder har satts in för att stötta eleverna i deras kunskapsutveckling. Resultaten för de nationella ämnesproven i engelska, matematik och svenska för årskurs 5 visar också att de flesta elever under åren 2006-2008 nått kravnivån för proven (skolans egna uppgifter).

De flesta eleverna tillägnar sig kunskaper i enlighet med läroplanens och kursplanernas mål. Inte desto mindre finns det elever som inte når mål i alla ämnen och därför måste skolan även fortsättningsvis arbeta för att finna vägar i sin undervisning så att alla elever ges möjlighet att nå målen för utbildningen.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

- 1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp resultaten i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

4 (11)

- 1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

- 1.2.3 Lärarna upprättar en framåtsyftande individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt grundskoleförordningen, i sin lydelse före den 15 juli 2008, ska läraren i en framåtsyftande individuell utvecklingsplan skriftligt sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna.

De individuella utvecklingsplanerna är av varierande kvalitet. En del motsvarar förordningens krav medan andra inte på ett tydligt sätt beskriver hur målen ska nås. Som enda insats kan t.ex. stå ”Genom att arbeta och lära nytt”. När insatsen är så generell beskriven är det svårt för eleven att förstå vad som konkret behöver göras för att nå målen och utvecklas så långt som möjligt.

Skolan behöver vidta åtgärder så att samtliga planer uppfyller förordningens krav.

Från och med den 15 juli 2008 har bestämmelsen i 7 kap 2 § grundskoleförordningen om individuell utvecklingsplan bland annat ändrats på så sätt att en sådan plan inte enbart ska vara framåtsyftande. Den ska innehålla omdömen om elevens kunskapsutveckling i varje ämne. Dessa omdömen får vara betygsliknande men de bör anpassas till elevernas ålder och förutsättningar. Det är rektorn som beslutar om den närmare utformningen. Planen får också innehålla annan information om elevens skolgång om rektorn beslutar detta. Se vidare Skolverkets allmänna råd för den individuella utvecklingsplanen med skriftliga omdömen.

1.3 Bedömning och betygssättning

Bedömningspunkter

- 1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

- 1.3.2 Vid bedömning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

- 1.3.3 Betyg sätts, intyg utfärdas och betygskatalog förs enligt grundskoleförordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs

Motivering
Ej relevant för skolan.

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

- 1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

- 1.4.2 Elevernas ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

6 (11)

- 1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

- 1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att stödja elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

- 1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

- 1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

- 1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

- 1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

2 Normer och värden

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.2 Skolan/lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.3 Skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med författningarna och dess mål och åtgärder är synliga i det dagliga arbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever ska det för varje enskild verksamhet finnas en likabehandlingsplan. I planen ska planerade åtgärder redovisas. Planen ska årligen följas upp och ses över.

Som framgår av bedömningspunkten 2.1.2 bedriver Loftahammars skola ett aktivt värdegrundsarbete. Likabehandlingsplanen är också till stora delar utformad enligt kraven i lagen. Planen innehåller en allmän översikt över de insatser som ska vidtas för att främja elevernas lika rättigheter, beskriver akuta åtgärder och uppföljande insatser samt ansvarsfördelningen mellan rektor och personal. Likabehandlingsplanen innehåller även en redovisning av verksamhetens behov av förebyggande åtgärder utifrån en aktuell kartläggning. Dock saknas åtgärder, som avses påbörjas och genomföras under det kommande året, som är tydligt kopplade till de behov som kartläggningen visar. Detta behöver skolan åtgärda.

Med tanke på att skolans likabehandlingsplan gäller för både Loftahammars förskola och skola är det också viktigt att det av planen tydligt framgår de olika verksamheternas behov och de insatser som behöver vidtas i respektive

verksamhet.

Lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever upphörde att gälla den 1 januari 2009. Därefter gäller i stället 14 a kap. skollagen (1985:1 100, ändrad genom 2008:571) och den nya diskrimineringslagen (2008:567).

Detta innebär att verksamheterna från och med den 1 januari 2009 ska beakta bestämmelserna i två regelverk. Det finns dock inget som hindrar att verksamheterna för samman de planer som ska upprättas till ett dokument.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Inom detta granskningsområde behandlas tillgång till utbildning samt verksamhetens ledning och personal och hur skolan följer de nationella bestämmelserna som omfattar dessa grupper. Inspektionen granskar dessutom rektors och personalens ansvarstagande för skolans målinriktning och myndighetsutövning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Språkval

Av grundskoleförordningen framgår att som språkval ska erbjudas minst två av språken franska, spanska och tyska. En kommun är skyldig att anordna undervisning i ett språk som erbjudits enligt första stycket, om minst fem elever väljer språket och eleverna kan bedömas ha möjlighet att fortsätta studierna i språket på gymnasieskolan.

I Loftahammars skola erbjuds eleverna som språkval franska och tyska. I andra skolor i Västerviks kommun erbjuds eleverna franska, tyska och spanska. Eleverna i Loftahammars skola ska således också erbjudas dessa tre språk. Detta behöver åtgärdas, se vidare kommunrapporten.

Elevens val

Av grundskoleförordningen framgår att det i timplanen anges ett visst antal

timmar för elevens val. Undervisningen inom ramen för elevens val syftar till att fördjupa och bredda elevens kunskaper i ett eller flera ämnen. Urvalet ska vara allsidigt och skolan ska sträva efter att tillgodose elevernas val.

I Loftahammars skola känner eleverna inte till att de har elevens val. Enligt rektorn ingår dock elevens val i bland annat "eget arbete" samt inom ämnet idrott och hälsa. Rektor menar att eleverna under dessa schemapositioner har rika möjligheter att välja vad de ska arbeta med. Dessa möjligheter att välja ingår enligt Skolinspektionens bedömning i den individanpassning av undervisningen och det inflytande över det egna lärandet som normalt ges eleverna inom ramen för respektive ämne. Skolan behöver vidta åtgärder så att eleverna får elevens val.

För beslut om elevens val se vidare i kommunrapporten.

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs

Motivering

Ej aktuellt för skolan vid tidpunkten för den regelbundna tillsynen.

3.1.4 Skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.1.5 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

10 (11)

3.2.2 Rektor har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn är förtrogen med verksamheten och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg följs.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder, för att förbättra måluppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som innehåller en bedömning av i vilken mån de nationella målen för utbildningen nåtts och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för att öka måluppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska varje skola årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen, utvärderingen och utvecklingen av verksamheten. Kvalitetsredovisningen ska innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse.

Loftahammars skolas kvalitetsredovisning för 2007 beskriver verksamhetens förutsättningar och arbetet i verksamheten väl. Kvalitetsredovisningen innehåller beskrivningar av i vilken utsträckning de nationella målen förverkligas samt förslag till åtgärder för fortsatt utveckling. Däremot behöver analysen av måluppfyllelsen och kopplingen mellan måluppfyllelsen och föreslagna utvecklingsområden bli tydligare.

I kvalitetsredovisningen redovisas endast resultat från de nationella ämnesproven i årskurs 5. I övrigt finns inga redovisningar av kunskapsresultat. Uppföljning av kunskapsresultaten i fler ämnen än svenska, matematik och engelska måste redovisas vilket behöver åtgärdas.

Datum

Ort

2009-03-26

Linköping

Ingela Djurberg

Leif Magnusson